

VEILIG, GEZOND EN VITAAAL WERKEN

GROEN, GROND & INFRASTRUCTUUR 2021

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. Als de sector groen, grond en infra (hierna ggi) significant afwijkt van de rest van de sector agrarisch en groen geven we dit aan. Een toelichting op de gebruikte bronnen staat op de laatste pagina.

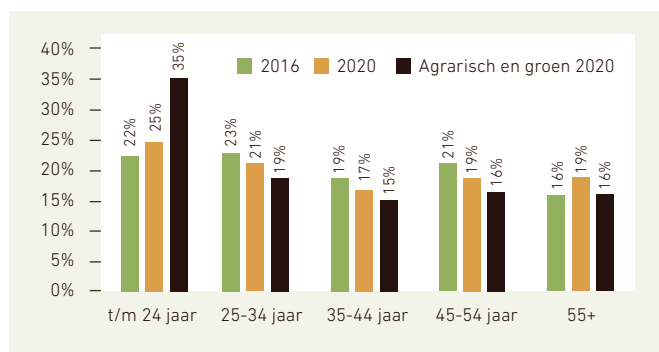
LEEFTIJD

In de gehele sector agrarisch en groen neemt de leeftijd toe

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de categorie **55+** neemt toe in de sector ggi

Bron: Colland Arbeidsmarkt werknemers ultimo jaar (2020 n=23.970)

VERZUIM

VERZUIMPERCENTAGE

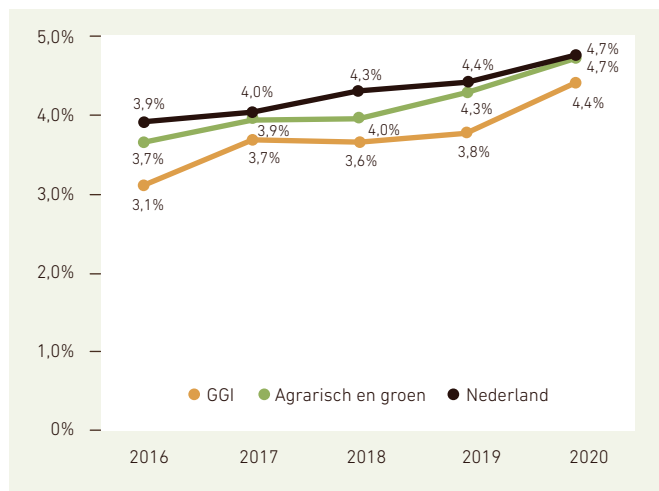
Het verzuimpercentage is **4,4%** in **2020**

Het verzuimpercentage ligt **onder** het gemiddelde in de sector en in Nederland.

Er is sprake van een lichte **stijging** ten opzichte van **2019**

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

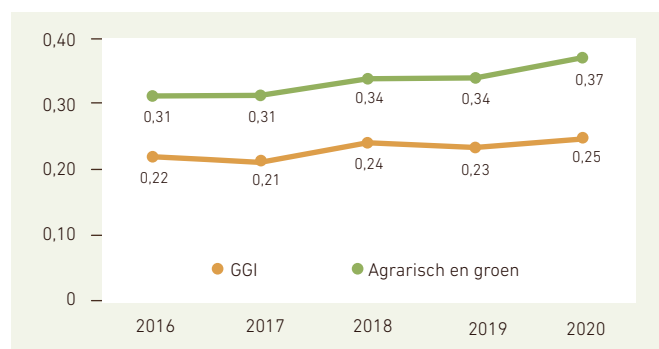
VERZUIMFREQUENTIE

De verzuimfrequentie is **licht gestegen** tussen **2019** en **2020**

De frequentie in de sector ggi ligt iets **onder** het gemiddelde in de sector

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

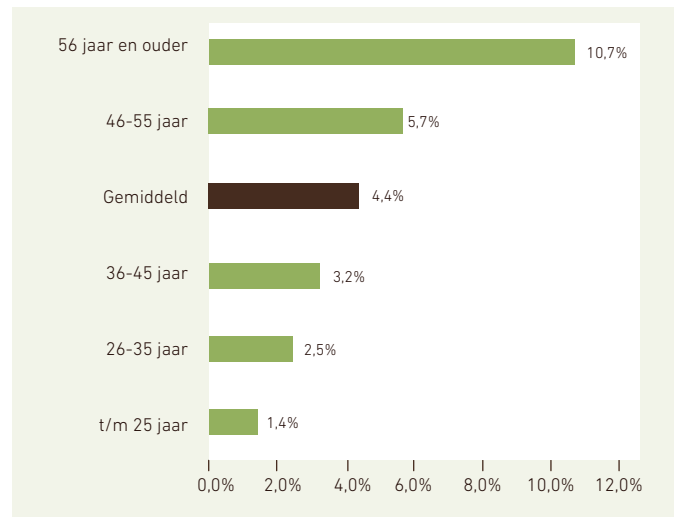
VERZUIMPERCENTAGE NAAR LEEFTIJD 2020

Ouderen hebben **hoger** verzuim dan jongeren

Dit komt vooral omdat ouderen gemiddeld **langer** verzuimen

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

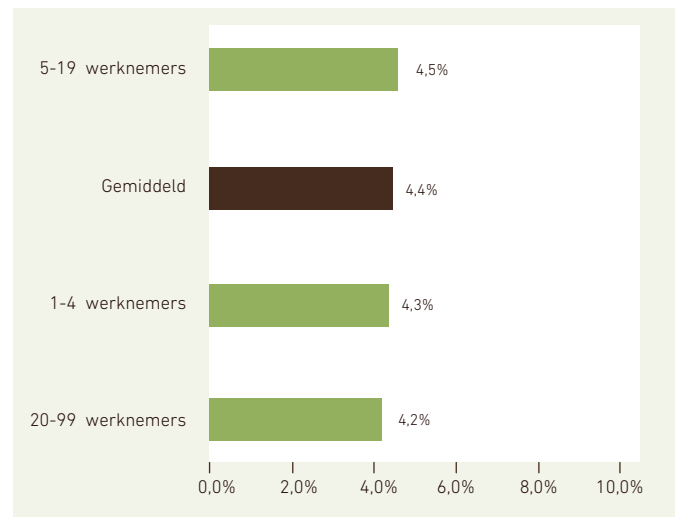
VERZUIMPERCENTAGE NAAR BEDRIJFSGROOTTE 2020

Het verzuimpercentage is het hoogst bij bedrijven met **5-19** werknemers

In de gehele sector agrarisch en groen is het verzuim gemiddeld het **laagst** in kleine bedrijven. Een grotere **sociale betrokkenheid** kan deels het lagere verzuim verklaren

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

VERZUIMPERCENTAGE 2020 NAAR DIAGNOSE

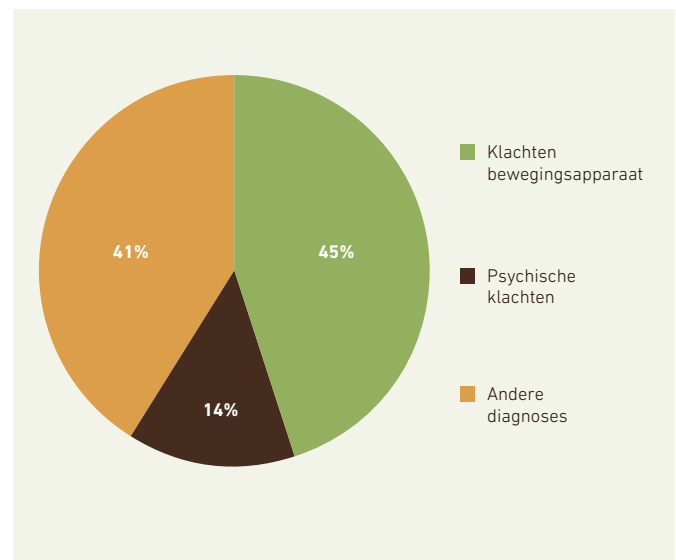

45%

Het merendeel van het verzuimpercentage*, bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**. Het verzuimpercentage is vrij stabiel over de jaren en gelijk aan de sector agrarisch groen met **45%**

Op de derde plaats staan **psychische klachten**. Vanaf **2017** is het verzuimpercentage **stabiel**. Het aandeel is lager dan in de sector agrarisch en groen met **21%**

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

Andere diagnoses omvat een mix van diagnoses

* Verzuimpercentage eerste verzuimjaar, exclusief geen diagnose

GEZOND EN VEILIG

21%

van de werknemers doet vooral lichamelijk werk, tot 35 jaar en lager opgeleiden vaker lichamelijk werk, lager dan gemiddeld **34%**

TOP 3 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel-heel veel

Langdurig in dezelfde houding werken

59%

hoger dan gemiddeld **49%**

Repeterende bewegingen

57%

Vaak buigen en draaien

30%

lager dan gemiddeld **45%**, vooral lichamelijk werk hoger **56%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=600)

WERKDRUK

% vaak-altijd

Te veel werk

23%

lager dan gemiddeld

27%, vooral mentaal werk hoger

Tijdsdruk

25%

% soms-nooit

Invloed op planning

53%

hoger dan gemiddeld **46%**, vooral lichamelijk werk hoger

Invloed op onderbreken werk

43%

lager dan gemiddeld **44%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=600)

VERMOEIDHEID

19%

van de deelnemers is aan het eind van de dag echt op, lager dan gemiddeld **24%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=460)

TOP 5 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten

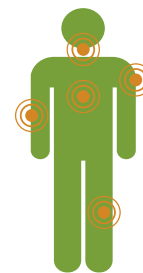
50%

afgelopen jaar, vooral lichamelijk werk hoger **54%**

Knieklachten

20%

afgelopen jaar, vooral lichamelijk werk hoger **27%**

Nekklachten

30%

afgelopen jaar

Arm

14%

afgelopen jaar, lager dan gemiddeld **19%**

Schouderklachten

24%

afgelopen jaar lager dan gemiddeld **31%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=628)

EMOTIONELE BELASTING

% soms-altijd

Lastige klanten

67%

hoger dan gemiddeld **59%**

Confrontatie met zaken die persoonlijk raken

54%

Pesten of discriminatie

12%

Werknemers met mentaal werk scoren hoger

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=460)

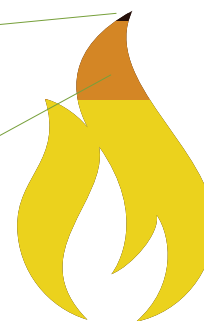
BURN-OUT KLACHTEN

2%

heeft een verhoogde kans om op termijn uit te vallen door een burn-out

20%

heeft wel eens burn-out gerelateerde klachten

Bij werknemers met vooral mentaal werk is de kans op burn-out **hoger**

Bron: Vitaliteitsscan 2012-2020 (n=480)

OMGEVINGSFACTOREN...

% last van

Stof:
35%
hoger dan
gemiddeld **31%**,
vooral lichamelijk
hoger **50%**

Temperatuur:
21%
lager dan
gemiddeld **28%**,
vooral lichamelijk
hoger **28%**

Lawaai:
38%
hoger dan
gemiddeld **31%**,
vooral lichamelijk
hoger **56%**

Trillingen en
schokken:
35%
hoger dan gemiddeld
22%, vooral licha-
melijk hoger **49%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=651)

EN GEZONDHEIDSKLACHTEN

29%
heeft minimaal
1 klacht aan de
luchtwegen,
5% hiervan zegt dat
klachten verergeren
tijdens werk

8%
heeft
eczeem
aan de
handen

Bron: PMO 2012-2020 (n=662)

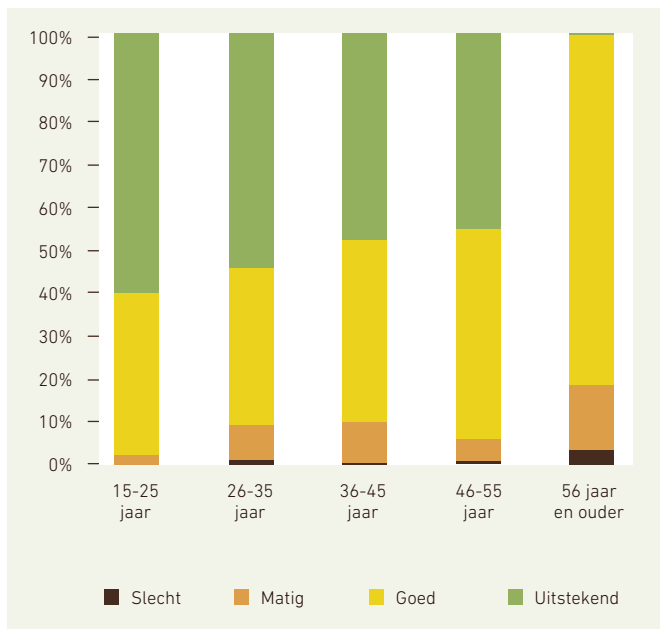
WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

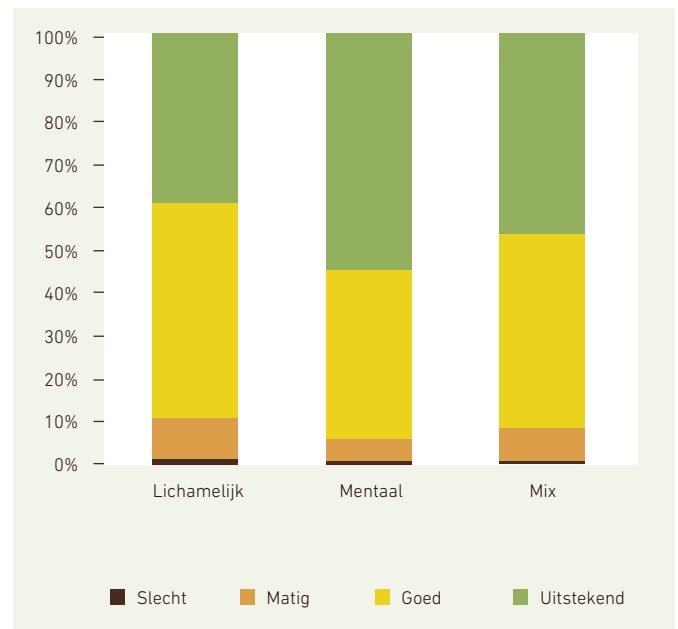
Hoe ouder men is hoe **lager** het werkvermogen. Werknemers met vooral **mentaal werk** hebben een hoger werkvermogen.

Aspecten die met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting
- Een minder goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=600)

DODELIJKE ONGEVALLEN

Over de afgelopen acht jaar waren er **19 dodelijke ongevallen** binnen de sector. In **2019** en **2020** waren er geen dodelijke ongelukken. Op de minder ernstige ongevallen hebben we geen volledig zicht

Bron: Registratie dodelijke ongevallen Stigas

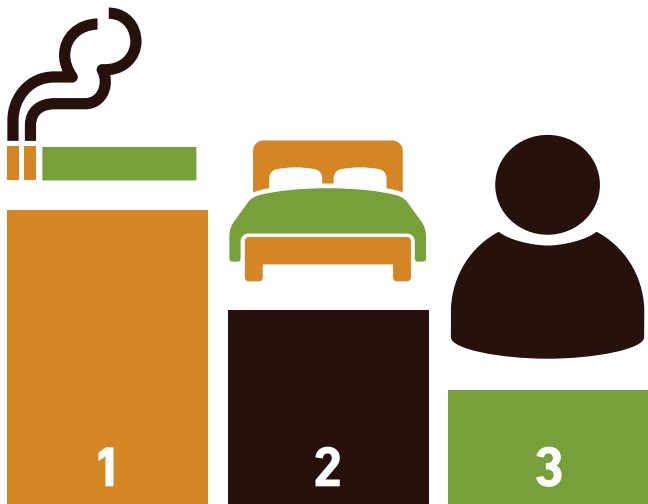
OORZAKEN

1 Rijdende machines* (13 keer)	2 Vallend voorwerp (3 keer)	3 Mestgassen (2 keer)	4 Vallen (1 keer)
---	--	------------------------------------	--------------------------------

*met name overreden worden, verdrinking en beknelling

VITAAL EN BETROKKEN

TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL

Roken
25% rookt, tot 35 jaar rookt men meer, hoger dan gemiddeld **20%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=600)

Onvoldoende slaap
17% krijgt onvoldoende slaap

Overgewicht
13% heeft ernstig overgewicht en **45%** matig overgewicht BMI, hoger dan gemiddeld, 45+ en lager opgeleiden hoger BMI

BLIJ MET WERK

97% heeft werk dat past

95% vindt de sfeer goed op het werk

79% bevalt het werk goed

Bron: PMO 2012-2020 (n=664)

84% ontvangt waardering van de leidinggevende

68% geeft aan de leidinggevende motiveert

72% ontvangt regelmatig feedback over prestaties van de leidinggevende

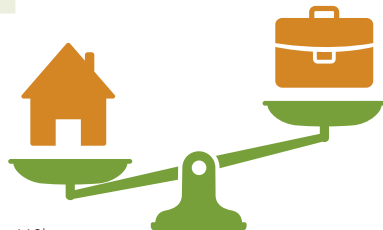

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=112)

WERK-PRIVÉ BALANS

83% ervaart vaak tot altijd een goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=460)

Werknemers met vooral **mentaal werk** ervaren vaker een **slechte** balans

Werknemers met vooral **lichamelijk werk** ervaren vaker een **goede** balans

IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=460)

48% geeft aan **niet** voldoende te kunnen doorstromen binnen het bedrijf, 50+ hoger **62%**, lager opgeleiden hoger **56%**

9% verwacht het werk niet zonder aanpassingen de komende vijf jaar te kunnen uitvoeren, 55+ hoger **16%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=558)

OPLEIDING/TRAINING

85% krijgt de gelegenheid opleidingen te volgen

71% is bekend met de opleidingsmogelijkheden binnen de eigen organisatie

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=112)

GESPREK OVER INZETBAARHEID

69% had het afgelopen jaar een functioneringsgesprek

89% geeft aan dat leidinggevende de ontwikkeling ondersteunt, hoger dan gemiddeld **82%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=112)

PREVENTIE

1.200
bedrijven* zijn
gestart met de
RIE van Stigas

68%
van de bedrijven** is
over de helft met de
inventarisatie

lager dan
gemiddeld
78%
agrarisch en
groen totaal

*Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas, maximaal 5 jaar oud (peildatum juni 2021)

** De rapportage wijkt af van de factsheets 2020 door wijzigingen in de RIE

Gezonde medewerkers zorgen voor gezonde bedrijven. En gezonde bedrijven maken een gezonde sector. Met een gemotiveerd en gespecialiseerd team, met brede kennis van de agrarische en groene sector, zet Stigas zich in voor een gezonde sector. Als sectorspecialist op het gebied van veiligheid, vitaliteit en het voorkomen van verzuim.

Zorgen voor een **veilige werkomgeving?** [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **vitale medewerkers?** [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **minder verzuim?** [Regel het met Stigas](#)

STIGAS, VOOR EEN GEZONDE SECTOR!

Bekijk ook de factsheets voor de sector agrarisch en groen totaal en voor de sectoren glastuinbouw, open teelten, dierhouderij, hoveniers en groenvoorziening en bos en natuur.

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: cijfers van Colland Arbeidsmarkt, verzuimcijfers van Stigas/Szas, het Preventief Medisch Onderzoek (PMO 2012-2020), de Vitaliteitsscan werknemer (2011-2020) en de RIE van Stigas.

- De verzuimcijfers komen voor een groot deel voort uit de verzuimbegeleiding voor bedrijven die bij Szas verzekerd zijn. Hierdoor kan de representativiteit per sector verschillen. Voor een vergelijking met Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS.
- Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers van PMO en de Vitaliteitsscan over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betrof geen representatieve steekproef
- De cijfers over de RIE betreffen alleen de bedrijven die gebruikmaken van de RIE van Stigas. Bedrijven die gebruiken maken van een andere methodiek zijn hierin niet meegenomen.

Stigas

Stationsweg 1
3445 AA Woerden
085 044 07 00
info@stigas.nl
www.stigas.nl

Juli 2021